

BOUWEND NHN

MAGAZINE VOOR EN DOOR LEDEN

Bouwend Nederland
de vereniging van bouw- en infrabedrijven

02 || 19

**Bouw in ban van
stikstof en PFAS**

Wie bouwt graag aan een goede relatie?

Tijdens het hele bouwproces staan onze specialisten voor u klaar. Met verzekeringsadvies op maat, preventietips en een efficiënte behandeling van uw schades. Als lid van Bouwend Nederland profiteert u van unieke verzekeringsoplossingen die zijn toegespits op uw risico's.

Aon
Fabiënne Koolen
(0) 88 343 45 35
fabienne.koolen@aon.nl
aon.nl/bouw

18.0076 vector bouw

Knijn & Damsma
FACILITAIRE DIENSTEN

Even voorstellen
Al ruim 50 jaar biedt Knijn & Damsma kwaliteit in schoonmaak, onderhoud, glasbewassing en specialistische reiniging in heel Noord-Holland. Met 150 goed geschoolde medewerkers, persoonlijk contact en hoge kwaliteit zorgen we voor tevreden klanten.

Reinigen en hydrofoberen van gevels
Met onze hogedrukapparatuur verwijderen wij snel en doeltreffend vervuiling op metselwerk of beton en hydrofoberen vervolgens deskundig uw gevel.

Reinigen en conserveren van kozijnen
Wij reinigen en voorzien uw kozijnen van een vuil- en waterafstotende bescherm laag waardoor corrosie en verwerking wordt voorkomen en de glans van kozijnen weer wordt hersteld.

Verhuur hoogwerkers
Voor al uw werken op grote hoogte tot 26 meter verhuren we autohoogwerkers, die makkelijk te besturen zijn met rijbewijs B en ook schaarhoogwerkers. Indien gewenst brengen we deze bij u op locatie.

Knijn & Damsma
Al meer dan 50 jaar facilitair partner in heel Noord-Holland!

T: 0251 31 41 42 De Trompet 1701
E: info@knijn-damsma.nl 1967 DB Heemskerker

www.knijn-damsma.nl

Bouwend Nederland
afdeling Noord-Holland Noord
wenst alle leden en relaties
prettige Kerstdagen
en een voorspoedig
2020!

Voorwoord

Beste mensen,

We naderen 2020. Twintig jaar geleden stevenden we vol op het 'millenniumprobleem' af. De wereld zou stil komen te staan! Al lang voor de eeuwwisseling werden maatregelen genomen om het naderende onheil af te wenden. De overheid nam de leiding. Nu is het 2019. De zorg, onderwijs, politie, boeren en bouwers trekken massaal op naar het Malieveld. Mensen in Groningen zijn al helemaal de weg kwijt. Op dat dossier is al bijna vijftig jaar geen beleid gevoerd.

Eind mei oordeelde de Raad van State dat het door de overheid gehanteerde stikstofmodel niet meer mocht worden toegepast. De overheid wist al lang dat het model niet houdbaar was, maar deed er niets mee. Pappen en nathouden. De boeren waren de eersten die aan de bel trokken. Zij zijn al tijdens de speelbal van de overheid en waren het nu zat. En terecht.

Ook de bouw zag de rampspoed op zich afkomen. Alleen kwam daar nog een ander onheil bij: de PFAS-problematiek. De infra werd geconfronteerd met het feit dat men nu de PFAS-stoffen kon meten met een waarde van 0,1 microgram per kilo grond. Dit werd direct de norm om de grond niet zomaar te mogen verplaatsen – dit alles vanwege potentieel gezondheidsrisico.

De overheid dacht niet na over deze maatregel. Het bleek namelijk dat bijna nergens in Nederland grond te vinden is onder deze norm. In het buitenland om ons heen is de norm vaak meer dan factor 10 hoger. En als je hier in de winkel een zak potgrond koopt, dan zit daar 0,5 tot 0,7 microgram PFAS in. Het mag gewoon verkocht worden.

De infra - met name bagger- en grondverzetbedrijven - werden er direct en genadeloos mee geconfronteerd. De werken werden van de ene op de andere dag stil gelegd, met alle gevaren van dien voor de continuïteit van bedrijven. Van de overheid mag worden verwacht dat zij adequaat optreedt en de regels aanpast. Maar wat we zien is een schimmig politiek spel, waarbij de geloofwaardigheid van de overheid weer een knauw krijgt. De politiek faalt. We moeten nu 100 km/uur gaan rijden overdag op de snelwegen vanwege de stikstofproblematiek. Prima, maar zorg dat maatregelen genomen worden die continuïteit garanderen voor de bouw en infra. Pas de PFAS-norm aan en ga aan de slag.

Al voor de uitspraak van de Raad van State in mei zetten de provinciaal gedeputeerden de bouw onder druk: er moesten meer huizen worden gebouwd. Vanuit ons bestuur is die wens onderschreven, zij het met een dikke 'maar'. In de crisis heeft de politiek de bouw aan zijn lot overgelaten. Ons antwoord is dan ook: 'als u continuïteit garandeert, dan gaan bouwers weer extra investeren en proberen het aantal huizen te bouwen wat nodig is'.

Gekoppeld aan onze ledenvergadering eind oktober was er een goed bezocht klimaatcongres met sprekers als Bernard Wientjes, Odile Rasch en Diederik Samsom. Het congres was ook voor onze externe relaties. Het is het startsein voor de toekomstige bijeenkomsten om gezamenlijk de verduurzaming van de gebouwde omgeving aan te pakken. Het was een geslaagde middag waar wij als bestuur tevreden op terugkijken. Ik spreek hier de wens uit dat het met het stikstof- en PFAS-probleem net zo mag aflopen als met het millenniumprobleem. Dat de overheid die maatregelen gaat nemen die het probleem direct oplossen. Er lijkt een hoopgevend begin, nu hopen dat dit een vervolg krijgt.

Tot slot wens ik u een gezond en zakelijk goed 2020 toe, hopelijk een jaar waarin we weer kunnen werken en bouwen zoals wij dat graag willen.

Dick Min,
Voorzitter Bouwend Nederland NHN

Colofon: Bouwend NHN is een uitgave van Bouwend Nederland afdeling Noord-Holland Noord en wordt driemaal per jaar gecontroleerd verspreid. **Coördinatie en eindredactie:** secretariaat Bouwend Nederland. **Redactie, tekstproductie & projectbegeleiding:** Bak & Bakker c.s., Alkmaar. **Vormgeving en druk:** DGNB, Wormerveer. **Redactiecommissie:** Glenn Pronk, Timon Pouwels, Jan Vreeker en Jeroen Veeken. **Contact:** secretariaat Bouwend Nederland, W.M. Dudokweg 66, 1703 DC Heerhugowaard, T (072) 540 22 99, E info@bouwendnederlandnhdn.nl © 2019 Bouwend Nederland Noord-Holland Noord. Overname van artikelen of delen daarvan is alleen toegestaan onder bronvermelding.

Inhoud

Voorwoord en inhoudsopgave	3
Nieuws uit Noord-Holland Noord	4
HB Adviesbureau: ergste PFAS-pijn is geleden...5	
Terugblik klimaatconferentie.....	6/7
JBN: topsport en hoogbouw.....	8/9
Nieuws uit Noord-Holland Noord.....	10
Juridische kwesties	11

Heerhugowaard: tot 2 woningen geen 'stikstofprobleem'

De gemeente Heerhugowaard heeft voor heel haar grondgebied een zogenoemde Aerius-berekening laten maken met betrekking tot particuliere bouwactiviteiten tot maximaal 2 woningen (waaronder ook een dakopbouw of woninguitbreiding vallen).

Hieruit blijkt dat stikstof geen probleem is mits bij de bouwwerkzaamheden gebruik wordt gemaakt van materieel (bijvoorbeeld shovel, heilmachine) jonger dan 2013 of gelijkwaardig ('stage 3-materieel'). Aanvragers die zelf al een berekening hebben laten uitvoeren kunnen deels worden gecompenseerd in hun kosten.

Ten behoeve van het maken van de berekening heeft het ingehuurd adviesbureau het grondgebied opgedeeld in blokken van 500 bij 500 vierkante meter. Per blok is uitgerekend of de uitstoot van stikstof-verbindingen uitkomt op een waarde die hoger is dan de 0,00 mol per hectare per jaar bij de bouw van maximaal 2 woningen. Dit bleek voor alle blokken niet het geval. Hiermee is het voor inwoners gemakkelijker geworden om voor hun bouwplannen vergunning te krijgen.

Luuk en Elly winnaars prijsvraag timmerdorpen

Elly Vlaar uit Wognum en Luuk Koster uit Zuid-Scharwoude zijn de grote winnaars geworden van de jaarlijkse prijsvraag in 'Maak het in de Bouw', het boekje over de timmerdorpen. Allebei wonnen ze vier kaartjes voor een dagje uit naar de Efteling. Van Elly kregen we bijgaande foto. Ze had het prima naar haar zin met haar familie. Ook zin in een dagje Efteling of om een andere mooie prijs te winnen? Doe komend jaar dan ook mee aan de prijsvraag. Je vindt hem tegen de zomer in de nieuwe editie van 'Maak het in de Bouw'!

Bouw grootste groeier in 2019

De bouwproductie is dit jaar met 5 procent gestegen, de hoogste groei van alle Nederlandse sectoren, zo heeft ING vastgesteld. Volgens de bank zorgen de aanhoudend sterke binnenlandse vraag, innovatieve oplossingen, nieuwe overheidsmaatregelen en waar mogelijk het naar voren halen van projecten ervoor dat ondanks de stikstof- en PFAS-problematiek de bouwproductie ook in 2020 nog licht groeit (0,5 procent). De infra kampt volgend jaar wel met krimp. Daar zijn de problemen met PFAS en stikstof het grootst. Het volledige rapport is te vinden op www.ing.nl/zakelijk

ACTIVITEITENOVERZICHT 2020

Datum	Onderwerp	Locatie	Organisator
16-01-2020	Nieuwjaarsreceptie	Fundament	BN NHN
	Nieuwjaarsborrel	Ntb	JBN Duinstreek
20-01-2020	Bestuursvergadering	Fundament	BN NHN
03-02-2020	Jaarvergadering	Ntb	JBN WF
05-02-2020	Bijeenkomst commissies	Fundament	BN NHN
11-02-2020	Regiobestuur	Kantoor Amsterdam	RRN
11-02-2020	Regiobestuur + afd.voorz	Kantoor Amsterdam	RRN
?	Thema avond	Ntb	JBN Duinstreek
15-02 t/m 23-02	Voorjaarsvakantie		
17-02-2020	Bestuursvergadering	Fundament	BN NHN
03-03-2020	Kennissessie/contactbijeenkomst	Fundament	BN NHN/Comm. educatie
05-03-2020	Regiodag		RRN
16-03-2020	Bestuursvergadering	Fundament	BN NHN
18-03-2020	Bewust Veilig dag		Landelijk
06-04-2020	Bestuursvergadering	Fundament	BN NHN
April 2020	Kennisavond	Ntb	JBN WF
07-04-2020	Regiobestuur	Kantoor Amsterdam	RRN
07-04-2020	Kennissessie/contactbijeenkomst	Fundament	BN NHN/Comm. innovatie
?	Thema avond	Ntb	JBN Duinstreek
	Bijeenkomst/excursie		JBN RRN
21-04-2020	Jaarvergadering		BN NHN/JBN
Mei	Excursie		
	Ntb	JBN WF	
25-04 t/m 03-05	Meivakantie		
11-05-2020	Bestuursvergadering	Fundament	BN NHN
?	Thema avond	Ntb	JBN Duinstreek
20-05 t/m 23-05	Studiereis Napels en omgeving	BN NHN	
09-06-2020	Regiobestuur	Kantoor Amsterdam	RRN
15-06-2020	Bestuursvergadering	Fundament	BN NHN
20-06-2020	Dag van de Bouw		Landelijk
07-07-2020	Kennissessie/contactbijeenkomst	Fundament	BN NHN/bouwoverleggen
13-07-2020?	Bestuursvergadering	Fundament	BN NHN
20-07 t/m 7-08	Bouwwak, regio noord		
07-09-2020	Bestuursvergadering	Fundament	BN NHN
15-09-2020	Kennissessie/contactbijeenkomst	Fundament	BN NHN/Comm. onderwijs
	Marktdag	Afasstadion Alkmaar	RRN
September	Jaarfeest	Ntb	JBN WF
	Regiobestuur		RRN
22-09-2020	Regiobestuur + afd.voorz	Kantoor Amsterdam	RRN
05-10-2020	Bestuursvergadering	Espeq Hhwaard	BN NHN
Oktober	Kennisavond	Ntb	JBN WF
10-10 t/m 18-10	Herfstvakantie		
27-10-2020	Kennissessie/contactbijeenkomst	Fundament	BN NHN/Comm. innovatie
02-11-2020	Bestuursvergadering	Espeq Hhwaard	BN NHN
12-11-2020	Najaarsledenvergadering	Ntb	BN NHN
24-11-2020	Regiobestuur	Kantoor Amsterdam	RRN
November	Excursie	Ntb	JBN WF
?	Jaarvergadering	Ntb	JBN Duinstreek
01-02-2021	Jaarvergadering		JBN WF

- Activiteit Bouwend Nederland, afdeling NHN
- Activiteit Jong Bouwend Nederland, kern Duinstreek
- Activiteit Jong Bouwend Nederland, kern West-Friesland
- Activiteit Bouwend Nederland, Regio Randstad Noord

Bodemadviseur Mischa Hermelink van HB Adviesbureau heeft de afgelopen maanden vaak hoofdschuddend naar de gang van zaken gekeken. "Met een beetje meer beleid en geduld was dit allemaal te vermijden geweest. De staatssecretaris heeft een tijdelijk handelingskader laten opstellen en daarbij is gekozen voor 0,1 microgram PFAS per kilogram drogestof als achtergrondwaarde. Wellicht een te snelle en niet goed doordachte keuze."

Paniekvoetbal was het, zegt hij. "Die 0,1 microgram is de laagst meetbare waarde, minder is in de laboratoria niet waar te nemen. Daarmee ontstond een merkwaardige situatie: of we meten helemaal niets en dan is het goed, of we meten wel iets en dan is het meteen fout. Dat is niet werkbaar en die maatregel was ook onnodig, denk ik. De Omgevingsdiensten Noordzeekanaalgebied en Zuid-Holland-Zuid hadden al veel informatie verzameld over achtergrondwaarden en waren al geruime tijd bezig met het opstellen van lokaal beleid. Die hadden daar op voorhand in kunnen adviseren."

Geduld

Overuren maakten hij en zijn collega's de afgelopen maanden als gevolg van de ontwikkelingen in het PFAS-dossier. "Het heeft ons veel extra werk opgeleverd, maar ik kan me goed voorstellen dat de markt hier buitengewoon gefrustreerd door is geraakt. Bouw- en infraondernemers hebben al genoeg aan hun hoofd. Wij hebben tegen al onze klanten gezegd: heb geduld. Kun je je plannen uitstellen, stel ze dan uit. Want je kon op je klompen aanvoelen dat dit geen definitief beleid zou worden."

Op 20 november kwam de grootste doorbraak voor Noord-Holland Noord. Toen publiceerde de provincie Noord-Holland een nieuwe beleidslijn voor

Invoering achtergrondwaarde was "paniekvoetbal"

Ergste PFAS-pijn is geleden

De bouw en infra kunnen opgelucht ademen: de PFAS-crisis lijkt in Noord-Holland even snel bezworen als hij de kop opstak, zeker nu na de provincie ook het rijk de achtergrondwaarde verhoogde. "De kans is groot dat dit voor de bouw achteraf een storm in een glas water blijkt te zijn geweest."

"Per saldo is de stikstofkwestie een veelomvattender, groter en ingrijpender probleem"

het normeringskader van PFOS en PFOA binnen de Wet bodembescherming. "Daar gold sinds 2017 een interventiewaarde van 8 microgram per kilogram droge stof – en die is in een keer verhoogd naar 110 microgram, bijna veertig keer zo hoog. Tot midden november kon bij acht of negen microgram geen bouwproject worden uitgevoerd zonder bodemsanering. Dat beeld kanteelde van het ene op het andere moment radicaal."

Gezag

Daarbij kwam dat de provincie de PFAS-achtergrondwaarde van 0,1 microgram, die het Rijk vaststelde, verhoogde naar 1,5 microgram. En regionaal biedt dat voldoende handvatten, zegt Hermelink. "Het landelijk beleid ligt er. De provincies mogen daar wat van vinden, maar uiteindelijk zijn de gemeenten op dit punt het bevoegd gezag. Die ontberen tegenwoordig vaak de specifieke expertise, maar de milieutaken zijn ondergebracht bij de omgevingsdiensten. En die kunnen hier absoluut mee verder. En de druk is van de ketel door de nieuwe beleidslijn van de provincie. Die biedt in de meeste gevallen voldoende ruimte voor grondverzet."

De afgelopen maanden vonden Hermelink en zijn collega's vaak waarden hoger dan 0,1 microgram, maar slechts zelden hoger dan 1,5. "Alles boven de 0,1 microgram mocht niet zomaar worden verplaatst. Ook dat is ingrijpend veranderd. Per saldo is de stikstofkwestie een veelomvattender, groter en ingrijpender probleem dan PFAS. Dat heeft nauwelijks tot het noodgedwongen langdurig stilleggen van projecten geleid. Het is vooral een kostenpost geweest."

HB Adviesbureau, met kantoren in Alkmaar en Amsterdam, is het ingenieursbureau binnen GP Groot infra en engineering. Het opereert volledig autonoom. HB Adviesbureau telt zo'n 60 ingenieurs en adviseurs en is actief in werkvoorbereiding, planvorming en begeleiding van infrastructurele projecten. Verkennend en nader bodemonderzoek en saneringsbegeleiding is een van de specialisaties. Voor meer informatie www.hbadvies.nl

Volle zaal bij 'Klimaatconferentie' Bouwend NHN

'De grootste bouwrevolutie ooit'

Een dag voordat boze bouwers eind oktober het Malieveld in Den Haag bezetten, richtte Bouwend Nederland NHN vooruitlopend op een reeks verdiepingssessies in een 'Klimaatconferentie' het vizier op de lange termijn: waar moet de bouw rekening mee houden in de grote en ingrijpende verduurzamingsoperatie die eraan komt?

Tevreden gezichten, na afloop in het ESPEQ-gebouw in Heerhugowaard. Een dikke tachtig aanwezigen – bouwers, architecten, bouwkundigen en vertegenwoordigers van gemeenten en scholen – luisterden een middag lang hoe momenteel wordt gewerkt aan de grote energietransitie, die Nederland voor 2050 van het aardgas moet hebben geholpen en waarbij acht miljoen gebouwen moeten worden verduurzaamd.

"Vergis je niet, dit is de grootste revolutie in de bouw ooit", sprak voorzitter Bernard Wientjes van de Taskforce Bouwagenda. "Iedereen onderschat dit nog, ook de bouw zelf." De oud-voorman van ondernemersclub VNO-NCW was uitgesproken kritisch op de overheid, vooral omdat de verduurzaming van de bestaande bouw veel te langzaam op stoom komt. "De tijd dringt. De overheid moet een duidelijke lijn trekken, net als met de windmolens op zee gebeurde. Spreek je uit over wat moet gebeuren en sta daar garant voor."

'Ontzorgen'

Die beweging is niet alleen noodzakelijk richting de bouwers, ook richting de eigenaren van gebouwen. "Bedrijven moeten weten wat de koers van de overheid is om door te pakken, eigenaren moeten worden verleid, totaal worden ontzorgd, zeker weten dat het ze geen tienduizenden euro's kost en zeker weten dat ze er op de lange termijn op vooruit gaan." Transitie-aanjager De Bouwcampus heeft daarvoor een innovatietraject ingericht. Bouwers, aldus Wientjes, moeten zorgen dat ze klaar staan om uit te voeren.

Diederik Samsom – voorzitter van de Klimaattafel Gebouwde Omgeving – sprak in plaats van verduurzaming over De Grote Verbouwing ("elk huis wordt eens in de dertig jaar grondig verbouwd") en het belang van slimme, financiële concepten. "De financieringslasten moeten simpelweg niet hoger zijn dan het bedrag dat mensen besparen op hun energierekening", zei de voormalig PvdA-leider. "Want dat is toch de vraag waarom het draait in Nederland: is het behalve een prima project ook prima te betalen?"

Verleiden

In dat verband wees hij onder meer naar de autobranche, die mensen met gemiddelde inkomens al jarenlang verleid om bedragen van 20.000 tot 30.000 euro uit te geven. "Die verkopen al jarenlang geen auto's meer, ze verkopen een financieel product. Private lease, financial lease, operational lease ... ga maar door." De bouw, vond hij, mag best een beetje van die mentaliteit overnemen. "Want uiteindelijk moet de markt het gaan doen. Niet alleen de verbouwing, ook de financiering."

Hij voorspelde daarbij dat de verduurzaming van Nederland via de corporaties gaat lopen. Die gaan het voortouw nemen, de private markt volgt. "Ik zou wel weten wie ik zou bellen voor de acquisitie", lachte Samsom. Innovatie doet de rest. "We zien een ongelooflijke versnelling optreden", zei hij. "Over tien jaar verbouwen we 20 procent goedkoper dan op dit moment. Nu staan we met de familie nog vol bewondering rond de nieuwe leasebak, straks staan we met z'n allen rond de nieuwe warmtepomp."

RES

Noord-Holland moet met 152 windturbines, 1.665 hectare zonnenveld, 308.641 woningen met zonnedaken en 17.100 hectare biomassateelt een bijdrage leveren aan de landelijke opgave om op land 35 terrawattuur en op zee 49 terrawattuur aan duurzame elektriciteit te produceren. Tegen die achtergrond is het land onderverdeeld in 30 regio's, die elk een Regionale Energie Strategie (RES) formuleren om de energietransitie te helpen realiseren. Noord-Holland heeft twee van dergelijke regio's: Noord en Zuid. Tijdens de conferentie zei Odile Rasch, programmamanager RES NHN, dat er in juni 2020 een conceptplan moet liggen waarin specifieke locaties voor energieopwekking zijn benoemd. Dar gebeurt aan de hand van 'foto's', die ruwweg aangeven wat de mogelijkheden zijn in de deelgewesten Noordkop, West-Friesland en Regio Alkmaar. De komende maanden moeten de concrete plannen in samenspraak met de achttien gemeenten en inwoners vorm krijgen.

Stikstof

Geen blik op de lange termijn zonder aandacht voor de korte. Daarom deed regiomanager Jan Overtoom van Bouwend Nederland tijdens de conferentie ook een duit in het zakje door kort te vertellen over de gevolgen van de stikstofproblematiek. Landelijk lagen begin november 900 projecten stil, in Noord-Holland waren dat er 61 (55 woningbouw, 4 utiliteit, 2 infra). "Er worden momenteel 2.868 woningen niet gebouwd en daardoor staan ruim 3.100 banen op de tocht", aldus Overtoom. Hij benadrukte de noodzaak van een snelle oplossing. "De laatste crisis heeft de bedrijven ongelooflijk hard getroffen. Die gaan niet wachten, die gaan eerder handelen dan negen jaar geleden", waarschuwde hij.

Parasporter Geert Schipper stuurt zijn handbike geconcentreerd door de bocht (foto www.geertschipper.nl)

Volop diversiteit bij JBN West-Friesland

Topsport en torens

Een zeer inspirerende avond, waarop Geert tot tweemaal toe het tijdstip voor de dopingautoriteiten heeft uitgesteld.

Veel diversiteit in het najaarsprogramma van JBN West-Friesland! De JBN'ers ontvingen op 15 oktober paralympisch sporter Geert Schipper, die behalve als paratriatleet als handbiker wil doorstoten naar de mondiale top. Een maand later klom het activiteitenprogramma letterlijk naar grote hoogte met een bezoek aan de Toren van Hoorn.

Geert Schipper (42), een zeer gedreven Paralympische Sporter uit Spanbroek, nam de JBN'ers half oktober mee in zijn levensverhaal. Hij was ooit timmerman, maar liep bij een vliegtuigongeluk in 2004 een incomplete dwarslaesie bij wervel L2 op. Sindsdien is hij rolstoelgebruiker. In 2005 werd hij actief in verschillende aangepaste sporten. En met succes.

In 2012 kwam hij via het handbiken in aanraking met de triatlon. Een uitdagende tak van sport, bestaande uit 750 meter zwemmen, 20 kilometer handbiken en 5 kilometer wheelen. Zijn hobby is inmiddels mijn werk geworden. In augustus 2014 is hij opgenomen als PRO triatlonatleet bij de NTB, en behaalde hij de derde plaats op het WK 2014 in Edmonton (Canada). Vervolgens behaalde hij in 2015 een vierde plaats op het WK in Chicago (VS), een derde plaats op het WK in Rotterdam 2016 en zilver medaille tijdens de Paralympics in Rio. In 2017 en 2018 werd hij tweede tijdens het WK.

Krachttraining

Zijn week bestaat voor het grootste deel uit trainen. Dat betekent voor hem dat hij vier of vijf keer per week in het zwembad ligt, meerdere keren per week aan krachttraining doet en ongeveer 250 kilometer door West-Friesland fietst. Daarnaast legt hij ook nog pakweg 60 kilometer af in zijn racerolstoel. Hij wordt ongetwijfeld vaak gezien door iedereen die hij tijdens zijn trainingen inhaalt op de prachtige wegen en fietspaden in het prachtige Noord-Holland.

Samen met de NTB en zijn trainer maakt hij jaarlijks een globale wedstrijdagenda, met als ultiem doel de Paralympische Spelen van 2020. Kan hij nog harder en nog meer uit zijn lichaam halen? 'Ja', is het antwoord. Dit kost nog wat trainingsjaren.

Zijn leeftijd is nog lang geen bepalende factor. Het niveau van de gehele paratriatlon gaat elk jaar nog omhoog. De tijd van de winnaar dit jaar is de tijd van de nummer drie volgend jaar.

Trots

Met trots kijkt hij terug op de resultaten van afgelopen jaren. In de paratriatlon maakt hij altijd deel uit van het podium, in het handbiken wisselen de resultaten elkaar af. De onderlinge competitie in het handbiken is vele malen groter. Hij zet alles op alles om zowel in de triatlon als het handbiken bij de besten van de wereld te horen.

Een zeer inspirerende avond, waarop Geert tot tweemaal toe het tijdstip voor de dopingautoriteiten heeft uitgesteld.

Op deze verdiepingen heb je als het mooi weer is een prachtig uitzicht over Hoorn en kun je vele omliggende plaatsen herkennen.

Aanmelden

Mocht u in uw bedrijf nog jonge, talentvolle medewerkers hebben die u graag wilt verbinden met andere jongeren in onze prachtige bedrijfstak, schroom dan niet hen aan te melden bij onze vereniging! Dat kan heel eenvoudig via de website van Bouwend Nederland: www.bouwendnederland.nl/vereniging/jong-bouwend-nederland.

JBN'ers bovenop de Toren van Hoorn.

Om aan te geven dat hij op dat moment niet thuis was maar op een andere locatie. Dit om ons zoveel mogelijk te vertellen, daarnaast was hij ook zeer geïnteresseerd in de bouw en de perikelen die daar spelen. Wij blijven hem de komende jaren met belangstelling volgen.

Toren van Hoorn

Op vrijdag 15 november stonden veertien JBN'ers te trappelen om de excursie naar de Toren van Hoorn bij te wonen. De Toren van Hoorn is een van de meest spraakmakende projecten van dit moment in de omgeving en wordt uitgevoerd door Scholtens Bouw. Iedereen rijdt wel eens langs dit project of ziet de 75 meter hoge bouwkraan staan. Nu kregen wij de kans dit project van dichtbij te bewonderen.

Onder leiding van Joost Berkhout en Kaylee hebben wij een rondleiding gehad. Als eerste begonnen we op het hoogste punt, op ongeveer 48 meter hoogte, de stand van dat moment. Er komen nog ongeveer 4 verdiepingen bij en dan komt de totale hoogte uit op circa 60 meter. Op deze verdiepingen heb je een prachtig uitzicht over Hoorn en kun je vele omliggende plaatsen herkennen, als het mooi weer is. Helaas was hier geen sprake van. Daarna zijn wij via het centrale trappenhuis langzaam naar beneden gegaan, enkele appartementen zijn reeds ingericht, deze fungeren als voorbeeldwoning. West-Friezen willen namelijk zien wat ze kopen. Daarna zijn wij gaan kijken bij de appartementen van de laagbouw, deze worden vanaf week 50 opgeleverd.

Aansluitend werden we uitgenodigd in de keet voor een presentatie over het project vanaf de start in augustus 2016 (aankoop grond) tot aan de stand van vandaag. Zeer interessant en informatief, waarbij uitvoerder Richard Heilig de nodige vragen van ons heeft gekregen. Na afloop hebben we met elkaar gegeten op het Kleine Noord in Hoorn en hebben we de excursie nog eens goed doorgenomen. De conclusie: Scholtens Bouw mag onwijs trots zijn dat het in een zeer korte periode een onwijs gaaf gebouw neerzet in Hoorn. Dat straks bij mooi weer vanuit vele omliggende dorpen zichtbaar is.

Zoals iedereen kan lezen een zeer gevarieerd programma. Voor komend jaar moeten enkele kennisvonden nog worden ingevuld. Hiervoor hebben wij al wel enkele onderwerpen in gedachten. Denk hierbij aan bijvoorbeeld hoogbouw en regelgeving in gemeente Hoorn.

Bouwoverleggen in ban van stikstof en PFAS

De stikstof- en PFAS-crisis domineren sinds de zomer de bouw-overleggen met de gemeenten in Noord-Holland Noord. Dat zegt Ruben Heezen, die de gesprekken namens Bouwend Nederland samen met de lokale aannemers voert.

De bouwoverleggen werden na de gemeenteraadsverkiezingen vorig jaar gestructureerd ingestoken op vaste thema's als verduurzaming, plancapaciteit, aanbesteding en vergunningverlening. "Dat liep als een trein", zegt Heezen. "Maar afgelopen zomer werden we ingehaald door het PFAS- en stikstofdossier. In de gesprekken met de gemeenten hebben we het sindsdien nog steeds over dezelfde onderwerpen, maar in een

andere context. Tot de zomer ging het over de vraag hoe we projecten konden versnellen, sinds de zomer domineert de vraag of ze überhaupt zijn uit te voeren."

Volgens Heezen willen gemeenten wel, maar kunnen ze het niet of weten ze het niet. "Iedereen kijkt naar elkaar en wacht af. Vanuit Bouwend Nederland wijzen we daarom steeds op wat wél kan.

Zo drukken we gemeenten op het hart door te gaan met vergunningverlening, zodat geen achterstanden ontstaan. Daarnaast kunnen gemeenten het tijdelijk PFAS-handelingskader gebruiken om aan de hand van onderzoeksdata normen in bestemmingsplannen vast te leggen. Dat betekent binnen een gemeente veel verschillende waarden, maar ook dat het werk op veel plekken kan doorgaan. Daar wijzen we op."

Ondertussen zit Bouwend Nederland op andere vlakken niet stil. "Met het oog op de invoering van de Wet kwaliteitsborging willen we op lokaal niveau diverse proefprojecten starten. Gemeenten gaan in de uitvoering een rol spelen, want hun taak verandert. Het is daarom belangrijk dat zij weten wat de wet inhoudt en dat overheid en bouw weten wat ze aan elkaar hebben. Pilotprojecten kunnen op dat punt belangrijk zijn", aldus Heezen.

Nieuwe wet treedt op 1 januari 2020 in werking

De WAB in hoofdlijnen

Op 1 januari 2020 is de Wet Arbeidsmarkt in Balans, oftewel de WAB, van kracht. Voor werkgevers is de inwerkingtreding van deze wet van veel belang. Hieronder de belangrijkste wijzigingen.

Transitievergoeding - maximaal € 81.000

Werknemers krijgen vanaf 1 januari 2020 altijd een transitievergoeding bij onvrijwillig vertrek, ook na afloop van een tijdelijk contract. Opbouw van de vergoeding start vanaf dag 1 van de arbeidsovereenkomst. Vertrekt iemand in de loop van het jaar, dan wordt de transitievergoeding naar rato berekend. De verhoogde opbouw van de vergoeding voor werknemers die tien jaar of langer in dienst zijn komt te vervallen, net als de hogere vergoeding voor 50 -plussers.

Verruiming ketenregeling

Werkgevers mogen (weer) drie tijdelijke contracten afspreken, met een maximale periode van drie jaar. Daarna volgt automatisch een arbeidsovereenkomst voor onbepaalde tijd. De keten is te onderbreken door een periode van zes maanden iemand niet in dienst te houden. Voor tijdelijke contracten korter dan een jaar geldt een hogere WW-premie.

Payrollmedewerkers

Payrollmedewerkers krijgen dezelfde rechtspositie als werknemers. Dat wil zeggen dat zij recht hebben op dezelfde arbeidsvoorwaarden als de 'eigen' medewerkers en ook het ontslagrecht op hen van toepassing is, alsof het eigen werknemers zijn.

Cumulatiegrond bij ontslag

Volgens het vernieuwde ontslagrecht uit de Wet Werk en Zekerheid moest sprake zijn van een 'voldragen ontslaggrond': het ontslag moest goed genoeg zijn onderbouwd, zodat de rechter aan 1 ontslagreden genoeg had om tot ontbinding over te gaan. De WAB maakt het weer mogelijk om meerdere ontslaggronden te combineren, zodat ze samen voldoende grond geven voor ontbinding. De rechter kan daarbij besluiten de transitievergoeding te verhogen met maximaal 50 procent.

* Dit zijn hoofdlijnen uit de WAB. Meer informatie en werkgeverstips zijn te vinden op de website van Bouwend Nederland, www.bouwendnederland.nl.

DIA: het oude PAGO, maar dan beter

In de cao is vastgelegd dat het bekende PAGO eens per vier jaar is uitgebreid met een adviesgesprek met een DIA-adviseur van Vollandis. In dit gesprek gaat de adviseur vooral in op hoe je met plezier kunt blijven werken en hoe je zo duurzaam mogelijk binnen de bedrijfstak aan de slag kunt blijven. Met andere woorden: hoe je zo duurzaam mogelijk inzetbaar kunt blijven. We noemen deze combinatie van PAGO en adviesgesprek de DIA: Duurzame Inzetbaarheidsanalyse. De DIA is dus het oude PAGO, maar dan beter, uitgebreid met een persoonlijk adviesgesprek. Deze nieuwe aanpak leidt tot veel positieve reacties.

Overgangsregeling individueel budget
De cao-partijen in bouw en infra hebben een overgangsregeling voor het individueel budget beschikbaar gesteld. Werknemers in deze sector kunnen deze regeling eenmalig inzetten voor opleidingskosten die voortvloeien uit het adviesgesprek, dat onderdeel uitmaakt van de Duurzame Inzetbaarheidsanalyse (DIA). Het bedrag is een aanvulling op het bestaande individueel budget. De regeling kan ook worden ingezet voor een EVC-traject van Vollandis. Wil je meer informatie hierover? Vraag het jouw Adviseur EVC.

De overgangsregeling maakt het mogelijk dat jij écht in actie kunt komen op jouw eigen duurzame inzetbaarheid. Deze regeling loopt tot en met 31 december 2019.

Per 1 januari 2020 vindt een wijziging plaats wat betreft de gecontracteerde arbodiensten die de individugerichte preventiezorg (onder andere DIA/PAGO), maar géén verzuimbegeleiding) voor de werknemers uitvoeren. Voor de periode 2020 - 2022 heeft Vollandis hiervoor de volgende zes arbodiensten gecontracteerd: Arbo Unie, ArboNed (HCC en BA5), Bouw & Gezond, Richting, Vechtstad Consultancy en Vincio (Active Living).

Meer informatie: www.vollandis.nl/keuze.

Mr. Sander Hartog MRICS is advocaat, vastgoedrechtsspecialist, bouwmediator en partner bij Van Diepen Van der Kroef Advocaten.

Het klinkt vanzelfsprekend, maar het is o zo belangrijk: maak vooraf altijd goede afspraken over de betaling. Staat duidelijk in het contract dat alle facturen uiterlijk bij de oplevering moeten zijn betaald? Ook kan worden opgenomen dat het niet is toegestaan om facturen te verrekenen of op te schorten (niet toegestaan bij consumenten). Dat voorkomt dat gebreken worden gebruikt om een groot deel van de aanneemsom niet te betalen. Het tijdig versturen van de laatste facturen is eveneens essentieel, zodat de betaaltermijn bij oplevering is verstreken en niet pas weken nadien. Anders zijn de facturen niet opeisbaar bij oplevering en hoeft de opdrachtgever formeel niet te betalen.

De volgende stap – ook die klinkt logisch – is te achterhalen waarom de opdrachtgever niet wil betalen. Komt dit door aanwezige gebreken, nog niet afgeronde of verrichte werkzaamheden of niet geleverde goederen, dan is een opdrachtgever bevoegd betalingen (deels) op te schorten.

Help, het project is klaar en mijn opdrachtgever betaalt niet! Wat nu?

Welke mogelijkheden heb je als aannemer als je werk erop zit en je opdrachtgever niet over de brug komt? Advocaat Sander Hartog zet wat zaken op een rijtje.

In dat geval is het zaak zo snel mogelijk alsnog de verplichtingen na te komen. Daarbij kan direct de afspraak worden gemaakt dat het achtergehouden bedrag direct wordt betaald bij de (op)levering van die werkzaamheden of goederen.

Retentierecht

Als ten onrechte geld wordt achtergehouden, dan adviseer ik het zogenoemde retentierecht in te roepen. Dit is het recht van de aannemer het werk nog niet ter beschikking te stellen. Dit kan door een kort briefje aan de opdrachtgever te sturen dat het retentierecht wordt ingeroepen. Het is zaak om dit ook duidelijk kenbaar te maken op het werk, door een bord op te hangen met de melding: "Hier oefent .... haar retentierecht uit". Ook moet het werk zodanig worden afgesloten dat de opdrachtgever of een derde (bijvoorbeeld een andere (onder) aannemer) het werk niet zomaar kan betreden. Dit kan door sloten te verwisselen en/of bouwhekken te plaatsen. Zelfs bij een failliete opdrachtgever is dit een sterk recht.

TIP: let op dat een werk formeel wel moet worden opgeleverd zoals dat altijd gebeurt. Aan het einde van de oplevering en na ondertekening van het proces-verbaal van oplevering, worden alleen de sleutels niet afgegeven. Daarmee wordt voorkomen dat de opdrachtgever zich op het standpunt stelt dat het project nog niet is opgeleverd, waardoor de laatste termijnen ook nog niet zijn verschuldigd.

LET OP: een retentierecht uitoefenen is niet meer mogelijk als het project aan de opdrachtgever ter beschikking is gesteld.

Als het retentierecht niet meer kan worden uitgeoefend, dan kan altijd extra druk worden gezet via inschakeling van een advocaat. Die kan een sommatie versturen. Mijn ervaring is dat een telefoongesprek veel effectiever is. Op die manier kan snel worden achterhaald waar het probleem nu zit en kan met de nodige creativiteit vaak een oplossing worden bedacht die acceptabel is voor beide partijen. Denk bijvoorbeeld aan het storten van het bedrag in depot, onder het maken van andere duidelijke afspraken. Als uiterste redmiddel kan een advocaat beslag laten leggen en de rechter inschakelen.

Onze leden bouwen

Bot Bouw

- * Nieuwbouw 500 studentenwoningen Poeldijkstraat te Amsterdam.
- * Nieuwbouwproject De Sniep te Diemen, realisatie van 208 duurzame, gasloze sociale (106) en vrije sector (102) huurappartementen, met 156 parkeerplaatsen.

Dol Bouwbedrijf BV

- * Appartementencomplex Grauwe Paard te Zwaag, 11 woningen in authentieke stijl.

Ooms Bouw & Ontwikkeling

- * Opening Zeeburgerbaai
- * Hortus Utrecht

Pronk Bouw

- * Bouw 8 appartementen Warmenhuizen
- * Restauratie aantal glas-in-lood ramen van de Grote Kerk in Alkmaar
- * Bouw van een split level vakantiewoning in Bergen aan Zee

Wit Wognum

- * Project Martinus Medemblik: bouw van 40 appartementen Beschermd Wonen voor mensen met een intensieve ondersteuningsvraag in het centrum van Medemblik
- * Renovatie 20 appartementen Kleyenburg

UITNODIGING NIEUWJAARSRECEPTIE BOUWEND NEDERLAND

Afdeling NOORD-HOLLAND NOORD nodigt u en uw partner uit voor de nieuwjaarsreceptie op donderdag 16 januari 2020 van 17.00 tot 19.00 uur

De wet is voor elk advocatenkantoor gelijk. Het zijn de mensen die het verschil maken. Bij Van Diepen Van der Kroef zijn dat de advocaten die met passie en creativiteit aan de slag gaan. Die net even wat meer teamspirit hebben. En net even wat meer energie. Waardoor we niet zelden kansen creëren waar anderen problemen zien. En waardoor we het hardop durven zeggen: Welkom bij de winnaars.

Nét even wat meer teamwork

**VAN DIEPEN
VAN DER KROEF**
ADVOCATEN

www.vandiepen.com

Welkom bij de winnaars

Bouwend NHN wordt mogelijk gemaakt door:

**VAN DIEPEN
VAN DER KROEF**
ADVOCATEN

OBM
• Assurantie-specialisten
voor de bouw

BOUWCENTER RAB

Knijn & Damsma

BMN | BOUWMATERIALEN

PontMeyer

AON
Empower Results®